

ת"פ 44871/12/17 - מדינת ישראל נגד חנניה ביטון

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 44871-12-17 מדינת ישראל נ' ביטון

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
חנניה ביטון

הנאשם

בשם המאשימה: עו"ד נעמה ניר, יחידת תביעות לה"ב 433

בשם הנאשם: עוה"ד ציון סהראי וניר לזר

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות הבאות: **ארגון הגרלות והימורים אסורים בצוותא** (ריבוי עבירות), לפי סעיפים 225 ו-29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**); **החזקת מקום להימורים או הגרלות בצוותא**, לפי סעיפים 228 רישא ו-29(א) לחוק העונשין; **קשירת קשר לעשות עוון**, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין; **עשיית פעולה ברכוש אסור בצוותא**, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: **חוק איסור הלבנת הון**) וסעיף 29(א) לחוק העונשין.

כתב האישום

2. כתב האישום מספק הצצה נדירה לדרך בה פועלים ההימורים במרשתת.

על פי החלק הכללי בעובדות כתב האישום המתוקן, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, קשר הנאשם קשר עם גיא צרפתי (להלן: **צרפתי**) לשם ניהול דירות הימורים בהן יערכו משחקים אסורים ולשם ארגון וניהול הימורים על תוצאות משחקי ספורט באתרים במרשתת.

בין חודש אוקטובר 2016 ועד לחודש יוני 2017, עסק הנאשם בארגון הימורים אסורים ומשחקים אסורים, בין אם בעצמו ובין אם בצוותא עם צרפתי, באופן בו ארגנו הימורים באתרי הימורים בספורט, וכן ניהלו דירת הימורים בה

התבצעו משחקים אסורים מסוג "פוקר טורקי" ו-"פוקר קאריבי".

חלוקת התפקידים בין הנאשם לבין צרפתי הייתה כדלקמן: צרפתי היה המתפעל, ומי שעסק בפועל בפעילות ההימורים והמשחקים האסורים, תוך יצירת קשר ישיר עם המהמרים והגורמים המתפעלים את ההימורים האסורים, ואילו הנאשם היה הגורם האחראי על ההתנהלות הפיננסית הקשורה לתפעול ההימורים והמשחקים האסורים.

3. **על פי המתואר בפרט האישום הראשון**, קשרו הנאשם וצרפתי את הקשר ביניהם בין החודשים אוקטובר 2016 ועד לחודש יוני 2017, לשם ארגון הימורים על משחקי ספורט באתרים שונים באינטרנט. השניים סיכמו ביניהם שיהיו שותפים ברווחים שיתקבלו מהפסדי המהמרים באתרים. צרפתי היה מתפעל את המהמרים ומאפשר את ההימורים, ואילו הנאשם היה אחראי על הקצאת הכספים וניהול הרווחים וההפסדים של השניים.

במועד לא ידוע, קיבל צרפתי ממקור לא ידוע, הרשאות לפתוח חשבונות משתמש עבור מהמרים באתרי אינטרנט, אשר בהם ניתן להמר על תוצאות משחקי ספורט שונים בעיקר משחקי כדורגל או כדורגל בחו"ל בשמות שונים (להלן: אתרי ההימורים).

צרפתי אף פתח חשבונות משתמש עבור המהמרים באותם אתרים (להלן: הקופסאות), ושלח למהמרים את פרטי הקופסאות שכללו שם משתמש וסיסמא. לאחר פתיחת הקופסא, הטעין צרפתי, בתיאום עם המהמר, את מסגרת הסכום בו יוכל המהמר לשחק (מה שמכונה "קרדיט"). המהמר היה מבצע את ההימור בפועל באחת משתי דרכים: האחת, כניסה עצמאית לאתר הרלוונטי, לאחר שנכנס לקופסא בעזרת שם המשתמש והסיסמא, מחליט על גובה הסכומים אשר ברצונו לסכן וכן את יחס ההימור. השנייה, באמצעות שיחת טלפון עם צרפתי אשר היה מעדכן את ההימור.

בכל יום שלישי, היה צרפתי, בין אם בעצמו ובין אם באמצעות מי מטעמו, גובה במזומן את כספי ההפסד של כל מהמר או מעביר לו את כספי הזכייה במזומן. אותו שליח היה גם מפקיד את הכספים בחשבון בנק מטעם האתר, בניכוי עמלה של 15% מכל הפסד, אותה היה צרפתי חולק עם הנאשם באופן שווה, כאשר רווחו של הנאשם נע בין 7,000 ₪ ועד ל-15,000 ₪ בחודש.

בדרך זו הועברו כספי ההימורים בין הנאשם וצרפתי לבין המהמרים באתרים השונים, בסכומים אשר אינם ידועים למאשימה. אולם, בתקופה שבין אוקטובר 2016 ליוני 2017, גלגל רק אתר pinibet.com, באותן קופסאות אותן פתח צרפתי, מחזור של יותר מ-24,000,000 ₪ (להלן: הרכוש האסור).

עוד עולה, שהנאשם וצרפתי היו בעלי גישה לקופסאות אשר נפתחו עבור המהמרים. צרפתי היה נכנס לאתרים השונים ועוקב אחר מאזן ההפסדים או הזכיות של כל מהמר. הנאשם וצרפתי היו יכולים לסגור קופסא של המהמר, ולשנות בה כל פרט הנוגע להימור.

ככלל, היה הנאשם מורה לצרפתי כמה קרדיט ייטען לכל מהמר, היה מאשר הנחות ותשלומי זכייה וכן מכתב את אופן הגבייה של חובות גדולים. השניים ניהלו את העברות הכספים שהתקבלו כתוצאה מניהול ההימורים, הנאשם פתח קופסאות למהמרים בהיעדרו של צרפתי והשניים חלקו את הרווחים והעמלות שקיבלו מכל הפסד של מי מהמהמרים.

נוסף על כך, תכננו השניים את הליך גביית הכספים והפקדתם בבנק, באמצעותם של שני נהגים. לעיתים היו הנאשם וצרפתי מנהלים את ההימורים באמצעות סוכני משנה, אשר בהוראת הנאשם וצרפתי היו פותחים קופסאות למהמרים וגובים את כספי ההפסדים.

4. **על פי המתואר בפרט האישום השני**, קשר הנאשם קשר עם צרפתי לשם ניהול דירה בה יערכו משחקי הימורים אסורים.

במסגרת הקשר, ניהלו הנאשם וצרפתי, בצוותא עם אדם נוסף בשם מתי קמחי (להלן: קמחי), בין התאריכים 15.6.17-22.6.17, בדירה ברחוב בר כוכבא בפתח תקוה (להלן: דירת ההימורים ברחוב בר כוכבא), מקום לשם עריכת משחקים אסורים מסוג "פוקר קאריבי" ו-"פוקר טורקי", שהינם משחקים בהם השחקן עשוי לזכות בכסף ותוצאותיהם של המשחקים תלוים יותר בגורל מאשר בהבנה או ביכולת.

לשם קידום הקשר, צרפתי והנאשם שכרו את הדירה, התקינו שטיחים, קנו ז'יטונים וריהוט והעבירו את כספי השכירות למשכיר. מתי קמחי היה אחראי על שכירת העובדים (כמו דילרים, מלצריות, ואינספקטורים), וכן על פתיחת הדירה, גביית הכספים וניהול רישום של ההימורים. בהתאם לחלוקת העבודה שתוארה בחלק הכללי של כתב האישום, צרפתי היה מתפעל את הדירה מול קמחי, בעוד שהנאשם היה מקבל דין וחשבון מצרפתי על אודות הרווחים אשר התקבלו מדירת ההימורים, מאשר קניית ז'יטונים והוצאות שונות של הדירה וקובע כיצד ייגבו החובות.

צרפתי והנאשם התחלקו ביניהם ברווחי דירת ההימורים, ותיאמו ביניהם כיצד יוצאו הכספים הדרושים לשם תחזוקת הדירה ותפעולה.

בין התאריכים 19.6.17-21.6.17, משך 3 ימים, היקף פעילות ההימורים בדירה ברחוב בר כוכבא עמד על 224,900 ₪.

5. **על פי המתואר בפרט האישום השלישי**, בהמשך לאמור באישומים 1-2, ביצע הנאשם בצוותא עם צרפתי פעולות ברכוש אסור בהיקף של 24,000,000 ₪, כאשר כל נקודה באתר שווה לשקל. סכום זה, ובכלל זה כספי הזכייה וההפסד שהתקבלו מהמהמרים לצורך הפקדתם בחשבונות ההימורים, מהווים "רכוש אסור", על פי סעיף 5 לתוספת הראשונה, לחוק איסור הלבנת הון. הנאשם ביצע פעולות ברכוש האמור בסכום העולה על 500,000 ₪ בשלושה חודשים.

בתקופה הרלוונטית קשר הנאשם קשר עם צרפתי לשם ביצוע פשע - עשיית פעולות ברכוש האסור. במסגרת הקשר ולשם קידומו, קבעו השניים שצרפתי יפתח את הקופסאות אל מול המהמרים וכי השניים יחליטו יחד כיצד לנהל את כספי המהמרים ויחלקו בעמלה המתקבלת מהפסד המהמרים.

פעולות הנאשם ברכוש האסור באו לידי ביטוי בכך שהנאשם היה המחזיק ובעל השליטה בקופסאות ההימורים בצוותא עם צרפתי, נתן בצוותא עם צרפתי אשראי למהמרים באתר (הטענת "הקרדיט" להימור), וכן זקף ביחד עם צרפתי את רווחיו של מהמר שהרוויח להימור עתידי או העביר בעצמו או בסיועם של אחרים, את כספי הרווח אל המהמר. כמו כן גבה במזומן את כספי ההפסדים, בין אם בעצמו ובין אם בסיועם של אחרים. נוסף על כך, גבה צרפתי עמלה בת 15%

מכספי ההפסדים, אותה חלק עם הנאשם, וכן הפקיד, בין אם בעצמו ובין אם בסיועם של אחרים, את כספי ההפסדים בחשבון בנק של גורם מטעם האתר, שזהותו אינה ידועה.

הסדר הטיעון החלקי

6. בין הצדדים התגבשה הסכמה עונשית לפיה יוטל על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, ככל שימצא מתאים על ידי הממונה על עבודות השירות. עוד הוסכם שיוטל על הנאשם קנס ששיעורו ייקבע על ידי בית המשפט. סוגיה נוספת אותה הותירו הצדדים להכרעת בית המשפט היא סוגיית החילוט, כאשר ב"כ הנאשם ביקש להימנע מהטלתו.

7. מחוות דעת שהתקבלה ביום 10.12.209 נמצא הנאשם מתאים לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

ראיות לעונש, תמצית טיעוני הצדדים לעונש ודבר הנאשם

טיעוני המאשימה

8. מאחר שלבית המשפט הוצג הסדר טיעון הכולל רכיבים מוסכמים, ביקשה ב"כ המאשימה לאשרו, תוך שצינה שהיא מודעת לכך שההסדר "דורש נימוק ממשי", בפרט כאשר בעניינו של צרפתי, שותפו של הנאשם ומי שעמד יחד עמו בראש הארגון, הוצג הסדר טיעון "סגור" שכלל עונש מאסר בפועל למשך 8 חודשים, שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטבר לכדי 18 חודשים (ת/1). כן הוטל על צרפתי קנס בסך 10,000 ₪ וחולטו, בהסכמה, 55,000 ₪ שהופקדו כתנאי לשחרור רכבו.

ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, וצינה שיכולת האכיפה במקרה של הימורים מקוונים מוגבלת, לאור זירת העבירה הרחבה, כאשר לדבריה ישנו גידול מסיבי בסכומי ההימורים ברשת.

אשר למידת הפגיעה של הנאשם בערכים אלו, נטען שהפגיעה היא ממשית בשים לב לשיטתיות, לתכנון המוקדם, לביצוע הפעילות במספר אתרים, לחריגה של ההימורים מהמרחב הווירטואלי אל המרחב האמיתי, ובשים לב למחזור אותו גלגלו הנאשם וצרפתי הן באתר והן בדירת המגורים, כאשר מעשיהם אלו מהווים עבירה אף לפי חוק איסור הלבנת הון.

עוד נטען שמדובר בנאשם שעיסוקו העברייני לאורך זמן היה בהיקף גדול מאד של 24,000,000 ₪ מאתר אחד. לדברי המאשימה, הגם שהנאשם לא הקים את אתר ההימורים, הרי שהוא זה שהיה אחראי על הנגשתו למשתמשים, כאשר תחתיו ותחת צרפתי פעלו גם סוכני משנה. הנאשם היה "המוח הפיננסי" בשותפות, הוא שאישר את ההוצאות, והכתיב את אופן הגבייה. משכך, נטען שהנאשם היה בכיר יותר מצרפתי במפעל ההימורים. בשים לב לאמור, סברה המאשימה כי העונש שהיה ראוי להטיל על הנאשם הוא מאסר בפועל לתקופה משמעותית, כאשר מתחם העונש ההולם בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר. המאשימה נימקה את החריגה המשמעותית ממתחם זה, ובכלל זה

בקשתה להסתפק בהטלת 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודת שירות, בהתחשבות במצבו הבריאותי של בנו של הנאשם.

אשר לשאלת החילוט, טענה שעל אף שהיקף הרכוש האסור בכתב האישום עומד על 24,000,000 ₪, ועל אף שלא נטען שהנאשם שלשל סכום זה לכיסו, שכן רווחי הנאשם נגזרו מהעמלה ששיעורה אינו ידוע במדויק, הרי שעל פי הפסיקה הנוהגת על סכום החילוט להיגזר מהיקף המחזור ולא מהרווחים שצמחו לנאשם.

המאשימה צירפה כנספח לטיעוניה רשימה של נכסיו של הנאשם אותם היא מבקשת לחלט, כאשר שווים הוערך על ידי שמאי לפני כשנה בכ-3,300,000 ₪. בעניין נכס מספר 3, נטען שמדובר בזכויות שנרכשו במסגרת קבוצת רכישה, כאשר הבניין נמצא בשלבי בניה ראשוניים. לדברי המאשימה אין מדובר בדירת מגורים אלא בהשקעת נדל"ן של הנאשם, כשם שביצע השקעות נוספות ביתר הנכסים המפורטים ברשימה. הנאשם שילם עבור הזכות סך של 850,000 ₪, כאשר שווי הזכות הוערך על ידי הנאמן בסכום של 2,500,000 ₪. לפיכך טענה שככל שהנכס יחולט, הנאשם לא יאבד את מקום מגוריו.

לדידה של המאשימה, עתירתה לחילוט סכום של 3,300,000 ₪ הינה מידתית, שכן היא מהווה 13.3% מהיקף המחזור, ויש בכך כדי להגשים את ערכיו של חוק איסור הלבנת הון. עוד טענה שממילא הכסף שהשקיע הנאשם בנכס הנדל"ן הללו אינם שייכים לו, שכן מדובר בכסף אותו גזל מהציבור, כפי שעולה מהיקף מחזור העתק שגולגל על ידו במפעל ההימורים.

לעניין טענת אפליה אפשרית עם צרפתי, הזכירה המאשימה שצרפתי נדון ל-18 חודשי מאסר, לאחר הפעלת מאסר מותנה בן 12 חודשים, כאשר המדינה עתרה לחלט את כל הנכסים שנתפסו ברשותו ובחזקתו. עוד נטען שהמאשימה הלכה כברת דרך לקראת הנאשם בכל הקשור לעונש המאסר, מתוך ראייה שהעונש הדומיננטי והמשמעותי מבחינתו יבוא לידי ביטוי בעיצומים הכלכליים, בפרט כאשר הנאשם השקיע כספו בנכס נדל"ן.

לצד עונש עבודות השירות, עתרה המאשימה להשית על הנאשם קנס בסך 100,000 ₪, שהינו, לדבריה, קנס ברף הנמוך, זאת בשם לב להודאתו ולעברו הפלילי הנקי.

טיעוני ההגנה

9. ב"כ הנאשם מיקד עיקר טיעונו בשני נושאים עיקריים. האחד, הרכיבים הכספיים של הקנס והחילוט. השני, מצבו הרפואי של בנו של הנאשם.

אשר לכתב האישום נטען שזה תוקן באופן בו קוצרה תקופת הפעילות של הנאשם באופן משמעותי בהשוואה לכתב האישום המקורי.

אשר לחילוט טען ב"כ הנאשם שמאחר שהנאשם נעדר עבר פלילי, אין כל סיבה להורות על חילוט מלוא רכושו, שכן החילוט איננו עונש. עוד הזכיר שמצרפתי, שהינו בעל עבר פלילי עשיר בעבירות הימורים, חולט סכום של 60,000 ₪ בלבד, כאשר את היתרה המדינה השיבה לידי.

לדבריו, הנתונים אותם הציגה המאשימה הינם שגויים, שכן לנאשם ולרעייתו אין דירה ששוויה 2.6 מיליון ₪, אלא רק

זכויות מקרקעין שנרכשו בסכום של 700,000 ₪, כאשר יתרת הסכום תשולם בעתיד על ידי בנק מלווה. עוד טען לקיומה של "חזקת שיתוף" בין הנאשם לאשתו, כאשר מרבית הנכסים נרכשו לפני מועד ביצוע העבירות נושא כתב האישום. בעניין זה טען שעל אף שסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון מדבר על "רכוש בשווי", עדין נשאלת השאלה מתי נצבר אותו רכוש. לדבריו, הנאשם צבר את הונו כתוצאה מעבודה קשה כמוכר צעצועים בחנות, ולפני כן כמוכר מזון במסעדה שנסגרה, כאשר על הכנסותיו שילם מסים כחוק.

בהתייחס לטבלה אותה הציגה המאשימה, טען שלמעט העסקאות המוזכרות בסעיפים 2 ו-5, כל יתר עסקאות המקרקעין בוצעו במהלך שנת 2016. בעניין זה הוגשה מטעם הנאשם טבלת עזר ומסמכים מהטאבו (נ/2). לגבי העסקה המצוינת בסעיף 2 בטבלת המאשימה, נטען שהנאשם שילם מקדמה בסך 100,000 ₪ ובעסקה מספר 5 מקדמה בסך 108,000 ₪. שתי העסקאות הללו בוטלו על ידי המשטרה ולנאשם נגרם נזק משמעותי כתוצאה מכך, שכן מס רכישה ששולם בסכום מצטבר של 140,000 ₪ לא הושב לנאשם עד היום.

לעניין מצבו הרפואי של בנו בן ה-7 של הנאשם, הגיש את הבקשה לעיכוב הליכים שהוגשה ליועץ המשפטי לממשלה (נ/3), בקשה שנדחתה, ולמסמכים הרפואיים שצורפו לה. כן הגיש דוח רפואי מעודכן לחודשים האחרונים (נ/4) ותמונות של הבן (נ/5). בתוך כך הפנה לכך שמצבו הבריאותי של הבן, המוכר כנכה בשיעור של 188%, מצריך טיפול רפואי תכוף ויקר ונוכחות תמידית של הורה מלווה המסייע לו בביצוע פעולות בסיסיות, ולפיכך כל שקל שיחולט בתיק זה יבוא על חשבונו של הבן. ב"כ הנאשם הודה שאכן יש מקום להתחשב גם באינטרסים הציבוריים האחרים, אולם, לדבריו, הנאשם כבר שילם את המחיר בעצם העמדתו לדין, ובנזק שנגרם לו כתוצאה מתפיסת הרכוש בשלב "החילוט הזמני". בעניין זה הזכיר, שבמסגרת הסדר הטיעון שנחתם עם סוכני המשנה, נמחק נגדם האישום הנוגע להלבנת ההון, כך שלא חולט מהם דבר בסופו של דבר.

עוד הוגשו אישורים של רואה חשבון בהם מפורטים הנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מפתחת התיק הפלילי, ובכלל זה שלושה בתי עסק שנסגרו (נ/5), ואי יכולתו של הנאשם להלוות כסף מהבנקים בהיותו "פסול חיתום".

בשים לב לאמור, ביקש ב"כ הנאשם להימנע כליל מחילוט הכסף, וככל שיחולט על חילוטו, להסתפק בסכום הנמוך משמעותית מהסכום שחולט לצרפתי.

לעניין גובה הקנס טען שאין להטיל על הנאשם קנס כספי בסך של 100,000 ₪, מקום בו על צרפתי נגזר קנס של 10,000 ₪ בלבד בטיעון פתוח.

אשר לרכיב עבודות השירות, ביקש הנאשם לקצר את מספר השעות היומיות ל-6 שעות בלבד, על מנת שיוכל לטפל בבנו.

דברי הנאשם

10. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, ואמר שהוא "אזרח מן השורה" שעד כה לא החשיב עצמו לעבריין. לדבריו, נטל אחריות על מעשיו והודה שטעה בשיקול הדעת. עוד הוסיף שעל טעותו זו הוא משלם "מחיר כבד מאוד", וכי הוא בטוח שלא ישוב עליה. הוא מודע לכך כי עליו לעבור הליך שיקום גדול ולשקם את מצבו הכלכלי כמו גם את משפחתו שנפגעה.

סבירותו של הסדר הטיעון

11. הצדדים עתרו במשותף להשית על הנאשם, כעונש עיקרי, 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודת שירות וקנס ששיעורו יקבע על ידי בית המשפט, וביקשו מבית המשפט לאשר הסכמתם זו.

12. במקרה שלפנינו, מאחר שמדובר בהסדר טיעון "כמעט סגור", אסקור בקצרה את התכליות השונות העומדות ביסוד האיסור על הימורים ומשחקים אסורים, ולאורן אבחן את סבירות ההסכמה העונשית שהוצגה. בע"פ 6889/11 מדינת ישראל נ' עובד, פסקה 14, (14.5.12) (להלן: עניין עובד) קבעה השופטת ע' ארבל כי אחת התכליות היא תכלית ערכית "המבוססת על ההכרה שאדם צריך להתפרנס מעבודה או ממשלח יד לגיטימיים, ולא על דרך של התעשרות מהירה התלויה בגורל". לגבי תכלית נוספת, שעניינה מניעת התמכרות להימורים, נקבע בעניין עובד כי "ניסיון החיים מלמד כי מספרם של המפסידים בהימורים גדול מאלה המרוויחים מהם. מכאן, שאדם המכור להימורים עלול להביא את עצמו ואת משפחתו להפסדים כספיים, באופן שהוא עלול להפוך לנטל עליהם ועל החברה בכללותה, וכן לדרדרו לפשיעה על מנת למזער את הפסדיו או כדי להמשיך ולממן את ההימורים".

13. עוד נקבע בעניין עובד, כי תכליות אלו נכונות, ואף ביתר שאת, ביחס להימורים מקוונים, זאת ממספר טעמים:

"ראשית, הימור מקוון מאפשר לאנשים להמר בפרטיות ובנוחיות מביתם בכל שעות היממה, וזאת בשונה מהצורך להגיע למקום הימורים פיסי במקום מסוים ובהתחשב בשעות הפתיחה שלו. במובן זה, רשת האינטרנט מאפשרת למארגני ההימורים להגיע אל פתח ביתם של מספר בלתי מוגבל של מהמרים. שנית, הימורים מקוונים עלולים לחשוף גם קטינים, הפגיעים במיוחד, להתמכרות להימורים, שכן ברשת האינטרנט קשה יותר להבחין בין קטין לבין בגיר. שלישית, קשה להבטיח את יושר והוגנות המשחקים המקוונים. בנוסף, קיים חשש כי אתר המארגן הימורים ינצל את המידע הכלכלי שמספק לו המהמר על מנת לגנוב אותו או את "זהותו". רביעית, מאפייניו הייחודיים של ההימור המקוון, ובכלל זה - מהירותו, אופיו הבינלאומי והאנונימיות שלו, יחד עם פוטנציאל ההעברה של סכומי כסף כבירים, עשויים למשוך מלביני הון להימורים באינטרנט, באופן שיקשה מאוד על המעקב אחר התנהלותם הכלכלית. חמישית, העובדה כי הימור מקוון מאפשר לאדם להשתמש בכרטיס אשראי, בצירוף התחושה הוירטואלית שהוא מעניק, מעצימים את החשש כי המהמר יהמר לא רק על תכולת ארנקו, אלא על תכולת חשבון הבנק שלו ושל התלויים בו..."

14. חומרה נוספת נלמדת מכך שהנאשם הלבין הון בסכומים משמעותיים. על חומרתה של תופעת הלבנת ההון עמדה השופטת ע' ארבל בפרשת עובד (פסקה 18):

"בית משפט זה עמד על חומרתה של תופעת הלבנת הון וקבע שהיא 'תופעה בעלת פוטנציאל הרס עצום, ובפרט מבחינה כלכלית וחברתית. הלבנת הון היא שמאפשרת לעבריינים לבצע ואף להרחיב את מנעד העבירות שבביצוען הם נוטלים חלק'".

15. ככל שהדבר נוגע לעבירה לפי חוק איסור הלבנת הון, הערכים עליהם בא החוק להגן הם מניעת היכולת לנייד ולהעביר ממקום למקום וממדינה למדינה כספים שמקורם בעבירה, תוך שימוש במערכת הבנקאית, וכן ערבוב והטמעת הכספים שהושגו בדרך חוקית.

16. בשים לב לאמור קבע בית המשפט העליון שישנה חשיבות להטלת ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות אלה ובסיוע להן, גם שעה שהעבריינים הינם אנשים נורמטיביים ביסודם ונטולי עבר פלילי. כך נקבע בפסקה 16 לפסק הדין בעניין עובד:

"נציין, כי בית משפט זה עמד על כך שבגין עבירות של ארגון הימורים ומשחקים אסורים יש להשית עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית:

'צדק בית המשפט המחוזי בהטילו על המערערים גם עונש של מאסר בפועל משמעותי וזאת חרף העובדה כי מדובר במקרה ראשון, בו בית המשפט הרשיע בעבירות כלכליות אשר בוצעו תוך כדי ביצועה של עבירת החזקה וניהול מקום למשחקים אסורים, ואין מקום להקל ראש בעבירות מסוג זה, נהפוך הוא, יש למצות את הדין עם עבריינים המבצעים עבירות חמורות מעין אלו כדי להוקיע את הרעה החולה מחברה השואפת להיות חברה מתוקנת וזאת על מנת להבריאה.' (ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל... (2004)..."

זאת, על אחת כמה וכמה כאשר עסקין בארגון הימורים מקוונים." (ההדגשות הוספו - ע.מ.).

נוכח הפגיעה הקשה בחברה, ובשים לב ליתר הנימוקים שהובאו לעיל, נקבע ש"ככלל, העונש הראוי בגין עבירות של ניהול וארגון משחקים אסורים והימורים במשולב עם עבירות של הלבנת הון, הינו עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית".

17. בשים לב להתנגשות החזיתית בין קביעתו הנחרצת של בית המשפט העליון בצורך להחמיר בענישה, לבין מצבו האישי של הנאשם, עולה מאלה השאלה, האם הסדר הטיעון שהוצג אכן איזן נכונה את מכלול השיקולים באופן שיוביל לקבלתו ואימוצו.

לבחינת שאלה זו נפנה עתה.

18. אין חולק על כך שקיומו של הסדר טיעון, מהווה נדבך מרכזי בשיקולי הענישה של בית המשפט. בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל (25.12.2002) (להלן: עניין פלוני), כמו גם בשורה ארוכה של פסקי דין, קבע בית המשפט העליון שככלל, ייטו בתי המשפט לכבד את הסדרי הטיעון, זאת מתוך הכרה בחשיבותם לקידום ההליכים המשפטיים בבתי המשפט, ומתוך הנחה שהצדדים שקלו את מכלול השיקולים הצריכים לעניין בכל ההיבטים.

לצד זאת נקבע שבית המשפט לא יאשר את הסדרי הטיעון באופן אוטומטי, משל היה בית המשפט "נוכח נפקד" באולם, ושומה עליו לבחון את סבירותו. בעניין פלוני שהובא לעיל, פורטו השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לבחון את

הסדר הטיעון המוצע: קיומו של הסדר טיעון כשיקול מרכזי; האם סוג וחומרת העונש המוצע בהסדר מקיימים את האיזון הדרוש בין שיקולי הענישה הרלוונטיים; נסיבותיו האישיות של הנאשם; מידת הוויתור שוויתר הנאשם - סיכויי הרשעה; שיקולי הצדדים שעמדו בבסיס ההסדר; האינטרס הציבורי להשגת הודאת הנאשם; האינטרס הציבורי במובנו הרחב - דהיינו, חסכון בזמן שיפוטי ובמשאבי התביעה; ציפיית הנאשם שהודה על יסוד הסדר הטיעון.

שעה שמצא בית המשפט שקיימת סטייה של ממש באחד מאלה, יתערב בית המשפט בהסדר הטיעון.

19. בענייננו, מידת הפגיעה בערך המוגן הינה גבוהה, זאת בשים לב לסכומי הכסף הגבוהים אותם גלגלו הנאשם וצרפתי, המעידים על הצלחת העסק והנגשתו למהמרים רבים או, לחלופין, למהמרים כבדים, כל זאת לאורך זמן ממושך ובמספר דרכים.

כאמור, הצדדים הגיעו להסכמה עונשית, הרחוקה עד מאוד מאמות המידה המחמירות שנקבעו בעניין עובד, בהיותה נעדרת רכיב של מאסר בפועל. אין חולק על כך שעונש זה סוטה סטייה משמעותית ממתחמי הענישה הנוהגת לעבירות מסוג זה, בפרט כאשר העבירות נעברו בנסיבות המחמירות עליהן עמדנו לעיל.

הטעם המרכזי שניתן לעמדה העונשית המקלה, היה מצב בריאותו של בנו של הנאשם, והיזקקותו לטיפול צמוד של הוריו, הכולל האכלה, רחיצה וניוד ממקום למקום (נ/3 ו-נ/4). משכך, נטען שהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, תוביל לפגיעה קשה בנאשם, בבנו ובשאר בני המשפחה.

ואולם, לאחר שבחנתי את נימוקי הצדדים, מצאתי שחרף מצבו הרפואי של הבן, קיים קושי של ממש לאמץ את רמת הענישה שהוצגה במסגרת הסדר הטיעון.

20. ככל שהדבר נוגע לנסיבות ביצוע העבירות, מצביעות עובדות כתב האישום על כך שתרומת הנאשם לפעילות העבריינית אינה נופלת מתרומתו של צרפתי, כאשר השוני במעשיהם, נבע כל כולו מחלוקת תפקידים אותה קבעו מראש. ניתן לומר שהשניים מילאו תפקיד מרכזי וחשוב בתכנון ובתפעול עסקי ההימורים, כאשר האחד השלים את מעשי חברו, באופן שהוביל לשגשוג העסק, לגלגול כספים בהיקפים משמעותיים ולהפעלת העסק למשך תקופה ארוכה.

שוני מסוים בין השניים נוגע לפרק הזמן אותו ניהלו את ה"עסק". כך, בעוד שכתב האישום של הנאשם תוקן באופן שהתקופה בה פעל בעסקי ההימורים צומצמה לכ-8 חודשים, החל מחודש אוקטובר 2016 ועד לחודש יוני 2017, הרי שצרפתי הורשע בהפעלת עסקי ההימורים במשך כ-3 שנים. ואולם, גם לאחר צמצום תקופת הפעילות כאמור, עולה שהנאשם היה פעיל במשך מספר לא מבוטל של חודשים, באופן המוביל למסקנה שאין מדובר במעידה חד פעמית או בטעות רגעית, אלא בעבירה נמשכת שהנאשם נהנה מפירותיה.

21. ככל שהדבר נוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ההבדלים הבולטים בין הנאשם לבין צרפתי הם קיומו של עבר פלילי ומאסר מותנה לצרפתי, כאשר מנגד הנאשם נעדר עבר פלילי. הנתון הבולט הנוסף הוא, כאמור, מצב בריאותו של בנו של הנאשם.

אין חולק על כך שעבר פלילי של נאשם, לא כל שכן קיומו של עבר פלילי רלוונטי ומאסר מותנה, הינו נדבך מרכזי וחשוב

לצורך בחינת מיקומו של נאשם בגדרי המתחם הפלילי, ואין צורך להכביר מלים בנושא. ואולם, נוכח עמדת הפסיקה לפיה, ככלל, יש להטיל עונשי מאסר בפועל על מארגני משחקי ההימורים, וודאי כאשר מדובר בהיקפים גדולים, מצופה היה שהפער בין הנאשם לבין צרפתי יבוא לידי ביטוי במשך המאסר בפועל, ולא בביטולו או בביצועו בדרך של עבודות שירות.

22. בהתייחס לנימוק השני אותו הציגו הצדדים, ושעה שאין חולק בדבר חומרת מצבו של הבן, כל שאוכל לומר הוא שמתקשה אני לקבל מצב דברים בו מצב רפואי של קרוב משפחתו של נאשם משמש כמעין "חסינות" מפני ריצוי עונש מאסר. ובמה דברים אמורים? מצב בריאותו של הבן היה ידוע לנאשם טרם החל בפעילותו העבריינית. משכך, היה על הנאשם לחשוב על השלכות מעשיו טרם ביצוע העבירות, או, לכל הפחות, במהלך התקופה הארוכה בה בוצעו.

במלים אחרות, משמעות קבלת עמדת הצדדים להטלת עונש של מאסר בעבודות שירות היא מתן פתחון פה ואפשרות לכל נאשם באשר הוא לדרוש מעתה שתינתן לו הקלה בעונש עקב מצבו הרפואי שלו עצמו או של בן משפחתו, שעה שהמצב הרפואי היה ידוע לו טרם ביצוע העבירה, זאת להבדיל ממצב רפואי חריג שהתפתח או שהתגלה במועד המאוחר לביצועה.

23. נתון נוסף המכריע את הכף לכיוון החמרת הענישה, טמון בעובדה שבמסגרת הליך זה, שנמשך כ-3 שנים, לא עבר הנאשם הליך שיקומי מכל סוג שהוא, בין אם מיוזמתו ובין אם בדרך של פנייה לשירות המבחן, זאת על אף דברי הנאשם עצמו בשלב הטיעונים לעונש, שהוא מודע לכך שהוא זקוק להליך שיקומי.

24. במצב דברים זה לאחר שמצאתי שהעונש המוחשי המרכזי אותו הציגו הצדדים חורג באופן קיצוני מרמת הענישה הנוהגת, ואינו עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שבמיגור תופעת ההימורים הלא חוקיים בכלל, וההימורים הלא חוקיים במרשתת בפרט, עמדתי היא שיש להתערב בו לחומרה [ראו והשוו גזר הדין שהוגש מטעם ההגנה בת"פ (ראשל"צ) 6711-03-10 מדינת ישראל נ' רמי לוי (27.2.2011)], בו מצא בית המשפט לכבד הסדר טיעון בעבירות דומות בעיקר מן הטעם שההסדר כלל רכיב עונשי בדמות מאסר בפועל].

לצד זאת, נוכח ההלכה הנוהגת לפיה בתי המשפט יחרגו מהסדרי טיעון רק במקרים נדירים וחריגים, ובשים לב לנימוקים שהביאו את הצדדים להסתפק בעונש עבודות השירות, כמו גם ציפיית הנאשם לכיבוד הסדר הטיעון, מצאתי לחרוג מההסדר באופן מידתי, במובן זה שהחריגה תבוא לידי ביטוי לא בסוג העונש, אלא במשכו בלבד, זאת לצד הטלת קנס כספי משמעותי.

25. לפיכך אני קובע שהנאשם ירצה עונש של מאסר בעבודות שירות למשך 8 חודשים, עונש המתיישב עם תקופת המאסר (בפועל) שנגזרה על צרפתי טרם הפעלת המאסר המותנה.

כפועל יוצא מהארכת משכם של עבודות השירות, יופנה עניינו של הנאשם במקביל גם לשירות המבחן, זאת בשים לב להוראות סעיף 51ג(ג) לחוק.

רכיב הקנס

26. מטרת מעשיו של הנאשם הייתה השגת רווח כלכלי משמעותי בתוך פרקי זמן קצרים, מבלי להתחשב בנזק שנגרם למהמרים ולמשק הישראלי.

עמדת המאשימה הינה להסתפק בקנס כספי ברף הנמוך של מתחם עונשי הנע בין 100,000 ל-300,000 ש"ח, זאת נוכח הודאתו של הנאשם ועברו הפלילי הנקי.

עמדתי היא שבשים לב למחזור הכספים האדיר אותו גלגלו הנאשם וצרפתי, וסיום ההליך בעניינו של הנאשם ללא רכיב עונשי של מאסר בפועל, היה מקום להשית על הנאשם קנס כספי באמצע המתחם. ואם מצאתי להימנע מלעשות כן, הרי שהדבר נובע מעתירת המאשימה להסתפק בקנס של 100,000 ₪ וממשקל מסוים, גם אם קטן, אותו מצאתי לתת לגובה הקנס שנגזר על צרפתי.

27. בתוך כך מצאתי לדחות את טענת הנאשם לפיה יש להתחשב במצבו הבריאותי של בנו גם לצורך שקילת גובה הקנס, זאת ממספר טעמים. האחד, עניין זה נלקח בחשבון והשפיע, כאמור, בצורה משמעותית על החלטת המאשימה להימנע מעתירה להטלת עונש מאסר בפועל. השני, על אף מצבו של הבן, היה לנאשם די כסף להשקיע בפרויקטים שונים בתחום הנדל"ן לאורך מספר שנים, כאשר ככל הנראה הוא לא נזקק לכספים אלו לצורך מחייתו השוטפת. השלישי, ממילא הקנס שיוטל על הנאשם אינו ברף הגבוה בשים לב להיקף המחזור הכספי. הרביעי, הטלת קנס כספי נמוך, בנסיבות בהן הוסכם על עונש מאסר שלא ירוצה בין כתלי הכלא, יפגע בשיקולי הענישה האחרים, ובראשם הרתעת עבריינים בכוח.

מעבר לכך אציין שלא הוצג כל מסמך המאשר את טענת ההגנה לפיה הכסף המזומן שנתפס יועד לטיפולו הבן בצרפת, או מסמך המעיד על הוצאות כספיות חריגות בקשר למחלת הבן, ובכלל זה מקורות המימון של המשפחה, כמו למשל השתתפות המדינה או גורמים אחרים בהוצאות אלו.

עוד אזכיר שאין ללמוד לענייננו גזירה שווה מהקנס שהוטל על צרפתי, שכן הקנס הנמוך יחסית שהוטל עליו נתן ביטוי לעונש המאסר בפועל, לתקופה לא מבוטלת, שנגזר עליו בהסכמתו [ראו והשוו פסקה 13 לפסק דינו של השופט מ' מזוז בע"פ 6799/14 אילן אופיר נ' מדינת ישראל (16.3.2015)].

חילוט הרכוש

28. הרכוש, בשווי מוערך כולל של כמעט 3.3 מיליון ₪, אותו מבקשת המאשימה לחלט פורט בנספח נפרד, אותו הגישה במהלך הדיון:

- א. זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 7661/12 בפתח תקווה, בשווי 38,000 ₪.
- ב. סך של 100,000 ₪ אשר הופקד כנגד זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 6715/99 בפתח תקווה.
- ג. זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 7121/35 בבת ים, על שם הנאשם ודבורה ולואיז ביטון, בהתאם לקבוצת רכישה מיום 7.9.15 בשווי מוערך של 2.5 מיליון ₪.
- ד. זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 6614/456 בתל אביב בשווי 173,000 ₪.

עמוד 11

- ה. סך של 108,000 ₪ אשר הופקד כנגד זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 10574/6 בחיפה.
- ו. זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 10136/4 בבנימינה, בשווי 140,000 ₪.
- ז. זכויות בקרקע הידועה כגוש חלקה 10209/32 בבנימינה, בשווי 107,000 ₪.
- ח. סך של 22,020 יורו שנתפסו על הנאשם במהלך חיפוש שהתבצע ביום 22.6.17.
- ט. סך של 10,100 ₪ שנתפס על הנאשם במהלך אותו חיפוש.
- י. סך של 20,000 ₪ אשר הופקדו על ידי הנאשם כנגד שחרור חשבונות הבנק שנתפסו.

29. נקודת המוצא לעניין שאלת היקפו של הרכוש בר החילוט, מצויה בהוראות סעיף 21 (א) לחוק איסור הלבנת הון, לפיו במצבים בהם הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 3 (איסור הלבנת הון) או 4 (איסור פעולה ברכוש אסור) לאותו חוק, יורה בית המשפט על חילוט מלוא הרכוש שנעברה בו עבירת הלבנת הון או ששימש לביצועה או שהושג, במישרין או בעקיפין כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה או שיועד לכך, בשווי סכום העבירה, כאשר החריג לכלל קובע כי בית המשפט רשאי לחרוג מהוראות החוק בהתקיים "נימוקים מיוחדים שיפרט" [ע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת ישראל (12.2.2010) (להלן: עניין תענך); ע"פ 8312/17 ברהמי נ' מדינת ישראל, פסקה 35 (17.4.2018) (להלן: עניין ברהמי); ע"פ 7701/17 סנדלר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.10.2017) (להלן: עניין סנדלר); ע"פ 1872/16 דז'לדטי נ' מדינת ישראל, פסקה 60 (18.5.2017) (להלן: עניין דז'לדטי)].

עוד נקבע כי ניתן לחלט רכוש בשווי הרכוש בו נעברה עבירת הלבנת הון כולה, זאת ללא תלות בשאלה האם הרכוש האמור הגיע כולו או חלקו לכיסם של מבצעי עבירת הלבנת הון [ע"פ 6145/15 פישר נ' מדינת ישראל פסקאות 23 ו-27 (25.10.2015); עניין דז'לדטי, פסקה 59; עניין סנדלר, פסקה 9; ע"פ 6532/17 מדינת ישראל נ' חסידי דוד לעדת הבוכרים (8.4.2018); עניין ברהמי].

לגבי המונח 'עבירה' בסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון נקבע כי מדובר בעבירה על פי חוק איסור הלבנת הון, ולא על עבירת המקור שממנה התקבלו הכספים שהוסתרו בסופו של יום [עניין תענך, פסקה 258; ע"א 325/12 רוזנבלט נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (21.1.2013)].

30. אשר לדרך חישוב סכומי החילוט, נפסק כי "בלעו של גזלן" משמעו הכספים בהם בוצעה העבירה ולא ה'עמלה' שגוזל כל עברין אגב ביצועה... חילוט רכוש של הנאשם נובע מכך שאין המדובר ברכושו, שכן זה הושג בעבירה, אלא ברכוש שהוא למעשה של הציבור, ולכן יש לחלטו" [בש"פ 5723/14 טולטו שיר נ' מדינת ישראל, פסקאות 6 ו-12 (3.11.2014) (להלן: עניין טולטו)]. עוד נקבע כי הרכוש האסור אינו מתמצא אך ברווח שצמח לנאשם מביצוע העבירה, כי אם סך התקבולים אשר התקבלו במסגרת ביצוע עבירת המקור, וכי מסקנה זו עולה בקנה אחד הן עם התכלית הקניינית והן עם התכלית ההרתעתית [ע"פ 6339/18 בלווא נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (15.1.2020) (להלן: עניין בלווא)].

מהאמור עולה כי יש לגזור את היקף הסכום המיועד לחילוט מהיקפה של עבירת הלבנת הון כולה - דהיינו פעולתם של הנאשם וצרפתי יחד לשם הסוואת מקורו של הרכוש האסור, כאשר ברירת המחדל היא להורות על חילוט מלוא סכום שווי העבירה. בהינתן ששווי הרכוש התפוס, המסתכם בכ-3 מיליון ₪ בלבד, הינו סכום הקטן בהרבה משווי העבירה, הרי שניתן להורות על חילוט מלוא הסכום.

31. לטענות הנאשם הוא נאלץ לבטל שתי עסקאות נדל"ן שביצע, זאת בעקבות צווי איסור הדיספוזיציה שהוטלו עליו במסגרת הליך ה"חילוט הזמני", וכן מס הרכישה אותו שילם עת חתם על העסקאות בסך 207,000 ₪, שלא הושבו לו חרף ביטול העסקאות על ידי המאשימה. טענה זו דינה להידחות הן במישור המשפטי והן במישור הפרקטי. במישור המשפטי, נפסק לא אחת, ובכלל זה בפסק הדין שניתן לאחרונה בעניין בלווא, כי אין מקום לכרוך בגדרי ההחלטה על חילוט לפי חוק איסור הלבנת הון את הבירור לגבי נטל המס בו נשא נאשם, זאת ממספר טעמים שפורטו בפסק הדין, כאשר קביעה זו נכונה לגבי כל רכוש שהוגדר כ"בר חילוט" [עניין בלווא, פסקאות 39-42]. בפן הפרקטי, ממילא הסכום המיועד לחילוט, גם אם יתווסף לו המס ששולם, אינו מתקרב לתקרת החילוט האפשרית.

32. ואולם, סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, קובע כי מסורה לבית המשפט האפשרות להימנע מלהורות על חילוט מלוא הרכוש בר החילוט, זאת בהתקיימם של "נימוקים מיוחדים" לסטות מברירת המחדל האמורה.

בעניינו הפנה ב"כ הנאשם למספר נימוקים הנכנסים לגדרה של תיבה זו, ומצדיקים, לגישתו, להימנע מחילוט סכום כלשהו מהרכוש התפוס, ולחלופין להסתפק בחילוט סכום כסף שלא יעלה על הסכום שחולט לצרפתי. האחד, לצרפתי חולט סכום של כ-75,000 ₪ בלבד, זאת על אף שעניינו חמור מזה של הנאשם, ותוך שהושב לו רכוש בהיקף גדול מסכום החילוט (רכב בשווי של 99,000 ₪); השני, מחזורי ההימורים לא עברו תחת ידיו של הנאשם (שכן אין מדובר בכסף של ממש אלא באשראי שניתן למהמרים על ידי בעלי האתר); השלישי, רווחיו של הנאשם הסתכמו בלא יותר מ-90,000 ₪; הרביעי, מדובר בהרשעתו הראשונה של הנאשם.

באופן ספציפי נטען בקשר לנכס 3, כי מחצית הזכויות בו, שייכות לאשתו של הנאשם וכי הקרקע ברובה משועבדת לבנק.

מנגד, טענה המאשימה כי שאלת החילוט של צרפתי ושל הנאשם נשקלה כחלק ממכלול שיקולי הענישה, במסגרת הסדרי הטיעון אליהם הגיעה המאשימה עם כל אחד מהם. כך, בעוד שהמאשימה החליטה שלא למצות את הדין עם צרפתי בקשר לרכיב החילוט, בעוד שמנגד הוסכם כחלק מהסדר טיעון "סגור" שהוא ירצה עונש מאסר לתקופה משמעותית, מצב הדברים בעניינו של הנאשם הפוך, כאשר מצד אחד הוסכם בין הצדדים שלא ימוצה עמו הדין בנוגע לעונש המוחשי (קרי, הימנעות מהטלת מאסר בפועל והסתפקות בעונש של עבודות שירות), כאשר כאיזון לכך תוכל המאשימה לעתור לחילוט כל רכושו. המאשימה הסבירה שהסדר זה נבע, בין היתר, מתוך התחשבות במצבם המשפחתי של כל אחד מהנאשמים, כמו גם ממצבת הרכוש שנתפס לכל אחד מהם. כך, בעוד שלצרפתי נתפסו סכומי כסף בשווי כולל של כ-20,000 ₪ (כמפורט בכתב האישום) ורכב, שתמורת שחרורו שילם צרפתי סכום של 55,000 ₪, הרי שלנאשם נתפסו נכסי נדל"ן וסכומי כסף בסכומים שונים. בעניין זה נטען שלגבי כל אחד מהנאשמים נתפס כל הרכוש אותו ניתן היה לתפוס, ומכאן שיש לגזור את גובה החילוט כפועל יוצא מכך.

בהתייחס לטענות השונות בקשר לרכבו של צרפתי, נטען שלצרפתי נתפס רכב ששווי ביום התפיסה הוערך בכ-150,000 ₪, כאשר על הרכב אף רבץ שיעבוד. הרכב הוחזר לנאשם עוד בשלב החקירה, לאחר שצרפתי הפקיד תמורתו סך של 55,000 ₪, זאת בהתאם למדיניות הפסיקה בקשר לשחרור כלי רכב בהליך "התפיסה הזמנית", ובשים לב לכך שמדובר היה ברכב משפחתי ששימש את אשתו של צרפתי.

33. טרם אגש לבחון את המחלוקת שנפלה בין הצדדים, אציין שדומה שבמקרה שלפנינו מתעוררות במלוא עוזן נפקותן של הגישות השונות שהובעו בפסיקה בקשר לתכליות החילוט השונות בהליך הפלילי.

הווי ידוע לכל שמקובל לייחס להליך החילוט בחוק איסור הלבנת הון שתי תכליות מרכזיות: האחת, היא התכלית ההרתעתית, שעניינה בפגיעה בתמריץ הכלכלי, שהוא התמריץ העיקרי שיש לעברין בביצוע עבירת המקור. לצדה עומדת התכלית הקניינית, לפיה החילוט נועד להוציא את בלעו של גזלן מפיו. הנחת המוצא ביסוד תכלית אחרונה זו היא כי החילוט לא נועד לפגוע בעברין המורשע בדרך של עונש כספי (להבדיל מקנס), כי אם מטרתו ליטול מידי העברין רכוש שאינו שייך לו ומוחזק על ידו שלא כדין, נוכח העובדה שמקורו בעבירה [ענין בלוא, פסקה 54; ע"פ 80/19 אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (11.8.2019) (להלן: ענין אהוד מאיר שאיבות); ענין חסידי דוד, פסקה 27; ענין פישר, פסקה 21; ענין תענך, פסקה 260; בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון, פסקה 34 (31.10.2007); ענין טולטו, פסקה 12].

על פי גישה אחרת, החילוט הינו אמצעי עונשי, אשר על בית המשפט להטילו "נוסף על כל עונש", כנדרש מהוראות סעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, זאת בין היתר משום המסר הגלום בו לפיו העברין מסתכן לא רק בשלילת הפירות שהפיק מביצוע העבירה, אלא גם בפגיעה כלכלית בעקבות ביצועה [ע"א 6212/14 מדינת ישראל נ' ג'סארי, פסקה 6 (8.1.2016)]. לסקירה מקיפה ולפסיקה נוספת ראו ענין ברהמי, פסקה 36].

במקרה שלפנינו כרכה המאשימה את העונשים שהוטלו על כל אחד מהנאשמים המרכזיים, צרפתי והנאשם, יחד עם הליך החילוט, באופן שהוביל להצגת הסדר טיעון כפי שפורט בהרחבה לעיל. ואולם, בהעדר תמימות דעים בנוגע להכרה בתכלית הענישית העומדת בבסיס החילוט, לא ברור האם יש מקום להציג, ככלל, הסדרי טיעון המשלבים את מסלול העונש עם מסלול החילוט, בפרט כאשר מנגד ניצבות שתי תכליות החילוט האחרות, הן הקניינית והן ההרתעתית, לגביהן אין מחלוקת, כמו גם הוראות החוק הברורות הקובעות סמכות חילוט, ולמעשה חובת חילוט של סכום העבירה במלואו [ענין ברהמי, פסקה 36].

34. הערה נוספת נוגעת לטענות השונות שעלו בענין הדירה הנזכרת בפריט 3. עיון ב-2/נ מלמד שהנכס המדובר הינו זכות לרכישת דירה שנקנתה על ידי הנאשם ואשתו לפני מספר שנים, תמורתה שולם סכום כסף ראשוני.

עקב אי הבהירות בענין הזכויות בדירה וטענות הצדדים לגביה, מצאתי לפנות לנאמן הפרויקט לצורך קבלת הבהרות. מהודעה מטעם הנאמן, שהתקבלה ביום 23.2.2020 הובהר שהנאשם ואשתו רכשו יחדיו זכויות במקרקעין ביחס ליחידה 125 וכי בני הזוג שילמו עד כה סך של 915,265 ₪. מתוך סכום זה שולמו שכ"ט עו"ד, דמי ניהול ו"חשבון קופה קטנה" (שטיבו אינו ברור לי), בסכום כולל של 141,265 ₪. עוד עולה שטרם התקבל היתר בניה לפרויקט, למרות שבמקום החלו עבודות שונות על פי היתר חלקי שניתן, וכי שוויה של היחידה לאחר בנייתה, הינו כ-2.96 מיליון ₪, על פי הערכת שמאי.

מהאמור עולה שבניגוד לטענת ההגנה, אין מדובר "בדירת המגורים" של משפחת הנאשם, גם אם יכול ומדובר בדירה אליה התכוון לעבור בבוא העת.

עוד עולה שהנאשם רכש את הנכס יחד עם אשתו, טרם ביצוע העבירות, נסיבה שאמורה אף היא להילקח בחשבון.

כפוף להערות לעיל, מצאתי שהרכוש המפורט בטבלת המאשימה הינו בר חילוט.

35. עתה, לאחר שעמדנו על היקפו של הרכוש בר החילוט, נחזור לשאלה נוספת שבמחלוקת - האם מתקיימים בענייננו "נימוקים מיוחדים" המצדיקים הימנעות מחילוט רכושו של הנאשם, ולחלופין, האם יש מקום להסתפק בחילוט חלק מהכסף והנכסים התפוסים.

מעבר לתנאים שפורטו בסעיף 36ג(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, המוחלים על חילוט רכוש לפי חוק איסור הלבנת הון מכוח סעיף 23 לחוק זה, נקבעה בפסיקה רשימה של "טעמים מיוחדים" המקנים לבית המשפט סמכות להורות על ביטול החילוט או צמצום היקפו [דנ"פ 8439/10 מדינת ישראל נ' אלון כהן, פסקה 11 (22.2.2011); עניין בלווא, פסקה 45]. במסגרת רשימה זו, שאיננה סגורה, באים שיקולים פרטניים הנוגעים לנאשם עצמו ולהליך שננקט בעניינו, עצמת הפגיעה בבני משפחתו של הנאשם הסמוכים על שולחנו מתוך כוונה לאפשר להם אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סביר. עוד הוכרה כ"נימוק מיוחד" ה"ראשוניות שאפיינה את תמהיל העבירות בכתב האישום" וכן פגמים שנפלו בהליך החילוט הזמני [עניין בלווא, פסקה 46], נימוקים שאינם מתקיימים בענייננו. סוג נוסף של שיקולים, שאינם מענייננו, עוסקים במידת הפגיעה הקניינית בצדדים שלישיים, ובכלל זה בנושיו של הנאשם שרכושו עומד בפני חילוט [ע"א 8679/06 חביץ נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-10 (30.12.2008)].

כהערה כללית נקבע שיש לבחון את החריגים בצמצום, שכן "הרחבת-יתר של החריגים עלולה להוביל להכשלת מטרות החילוט" [עניין בלווא, פסקה 50; ע"א 8487/09 ניצני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (27.10.2013)].

חילוט - מן הכלל אל הפרט

36. בחינת עניינו של הנאשם בהתאם לאמות המידה שנקבעו בפסיקה, מובילה למסקנה שלא מתקיימים בענייננו "נימוקים מיוחדים" המצדיקים הימנעות מחילוט או צמצום היקפו. לצד זאת אני סבור שיש להשיב לנאשם, מטעמים שלפנים משורת הדין, חלק מהכסף שנתפס, כפי שיובהר להלן.

37. טענה מרכזית בטיעוני ב"כ הנאשם נסבה על הפער בין הרכוש אותו מבקשת המאשימה לחלט לנאשם לבין הרכוש שחולט לצרפתי. מעבר להערתי לעיל בקשר ל"ערבוב" סוגיית העונש עם סוגיית החילוט, אעיר שמפתיע שטיעון זה עולה דווקא מצד הנאשם, שהיה שותף לגיבוש הסדר הטיעון, שעה שבקשתו להקל בעונשו נוכח מצבו הרפואי של בנו וסיום ההליך מבלי שיוטל עליו עונש של מאסר בפועל, נפלה על אוזניה הקשובות של המאשימה. ובמה דברים אמורים? ככל שהנאשם טוען לאפליה מול צרפתי, הרי שאפליה זו באה לידי ביטוי בראש ובראשונה בסוג העונש העיקרי שהוטל עליו, כאשר הנאשם קיבל, כאמור, הנחה מפליגה, שכפי שהבהרתי בהרחבה לעיל, ספק רב בעיני אם בכלל הגיעה לו. מכאן, שעה שנדרשת בחינת שיקולי המאשימה בגיבוש הסדר הטיעון, לא ניתן לומר שעתירתה "לאזן" את ההקלה שניתנה לנאשם בהטלת קנס משמעותי וחילוט משמעותי, הינה נטולת היגיון.

38. ואולם הנימוק המרכזי לדחיית הטענה נעוץ בעובדה שבסופו של יום ביקשה המאשימה לחלט לכל אחד מהנאשמים את כל הרכוש שנתפס ברשותו, כאשר מטבע הדברים לאחד הנאשמים, במקרה זה לנאשם, נתפס רכוש בהיקף גדול מזה שנתפס אצל חברו צרפתי.

במסגרת ההסכמות שהושגו עם צרפתי, החליטה המאשימה להשיב לידיו כ"שליש" או כ"מחצית" מהרכב, תלוי במועד החישוב (ששווי ביום התפיסה עמד על כ-150,000 ₪, ואילו ביום החילוט הוערך בכ-99,000 ₪), במובן זה שחולט

סכום של 55,000 ₪ אותו שילם צרפתי בתמורה לשחרור הרכב בהליך "התפיסה הזמנית". נוסף על כך חולט כל הכסף שנתפס ברשותו (כ-20,000 ₪). המאשימה נימקה את הסכמתה להשבת הרכב לידי צרפתי בעובדה שמדובר היה ברכב המשפחתי, ששימש בין היתר את אשתו של צרפתי להסעת ילדיהם, ובצורך המוגבר של האישה ברכב בתקופה של כשנה וחצי בה עתיד בעלה לרצות את עונש המאסר שנגזר עליו. נימוק זה הינו נימוק לגיטימי אותו רשאית, שלא לומר חייבת המאשימה לשקול, בשים לב לכך שהוא עולה בקנה אחד עם עמדת הפסיקה והחוק והצורך להשאיר לנאשם ולמשפחתו "אמצעי מחייה סבירים". בנקודה זו אציין שלא הוגשה כל ראיה מצד ההגנה לכך שהרכב שהוחזר הינו "רכב יוקרה" ששווי "מאות אלפי שקלים", כאשר מנגד הסבירה המאשימה שעלות הרכב עמדה לנגד עיניה בכל אחד משלבי החילוט, החל מיום תפיסתו ועד מועד מתן גזר הדין.

במובן זה, וכאשר לצרפתי לא נתפס רכוש רב, באופן יחסי, נופלת מאליה טענת האפליה.

על אף האמור, לפני משורת הדין, בשים לב להסדר אליו הגיעה המאשימה עם צרפתי בקשר לרכב, ומתוך מטרה למנוע תחושה אפשרית של הנאשם לחוסר צדק, אורה על השבת סך של 100,000 ₪ מתוך הכסף והנכסים שנתפסו, המהווים את ההפרש בין שווי המוערך של רכבו של צרפתי ביום תפיסתו לבין הסכום שחולט בסופו של יום בקשר לאותו רכב.

39. בקצרה אציין שמצאתי לדחות אף את יתר טענות האפליה שנטענו. כך, מצאתי לדחות את הטענה שחלקו של צרפתי באירוע העברייני גדול מחלקו של הנאשם, או שמעשיו של צרפתי היו בעלי דרגת חומרה גבוהה מזו של הנאשם, זאת מן הטעם שעובדות כתב האישום מלמדות שבין השניים הייתה חלוקת תפקידים ברורה, כאשר פועלו של כל אחד מהם היה משמעותי לצורך קידום העסק המשותף ולצורך השאת רווחים עבור שניהם.

עוד עולה מכתב האישום, שאין דומים מעשיו של הנאשם, מעמדו, חלקו בפרשיה והרווחים שהפיק, למעשיהם של "סוכני המשנה", ומכאן שדינה של טענת האפליה, גם בהקשר שלהם, להידחות.

40. טענה נוספת שנטענה היא שרווחיו של הנאשם הסתכמו בלא יותר מ-90,000 ₪. אודה שקיים קושי לקבל את הטענה, הנלמדת מסעיף 5 לכתב האישום המתוקן, כאשר מסעיף 6 לאותו כתב אישום עולה שאתר אחד בלבד, מתוך מספר אתרים אותם הפעילו הנאשמים, לגל בתקופה בה פעל הנאשם, מחזור של יותר מ-24,000,000 ₪.

ואולם, בין כך ובין כך אין לנתון זה כל רלוונטיות לענייני החילוט, שכן, כפי שנפסק בעניין טולטו, ייגזר סכום החילוט מהיקף העבירה ולא מהרווחים שהופקו ממנה.

41. אשר לנימוק הנוגע להעדרו של עבר פלילי, לא מצאתי שלנסיבה זו נפקות כלשהי בסוגיית החילוט.

42. אשר למצבו של בנו של הנאשם כנימוק להפחתת גובה החילוט, הרי שלא הוצגו מטעם הנאשם מסמכים המעידים על הוצאות חריגות או על פגיעה בבנו כתוצאה מחילוט הכספים, והטענות בעניין זה נותרו תלויות בחלל האוויר. בתוך כך לא מצאתי קשר בין מצבו של הבן וההוצאות הכספיות הנטענות לבין הנכסים המיועדים לחילוט, שהם נכסי נדל"ן שנרכשו לפני מספר שנים.

ואולם, מאחר שלא ניתן להישאר אדישים למצב הבן, ושוב - לפנים משורת הדין, אורה על השבת סך של 100,000 ₪ נוספים מהכספים ברי החילוט.

43. נוכח כל הנימוקים לעיל, מצאתי שיש להורות על חילוט מלוא הנכסים והכספים שנתפסו, להוציא סך של 200,000 ₪ שיושבו לידי הנאשם, וכפוף להערה בנוגע לנכס המצוין בפריט 3 ולחלקה של אשת הנאשם בנכס.

קיצור משך עבודות השירות

44. במסגרת טיעוניו לעונש, עתר ב"כ הנאשם, להורות על קיצור שעות עבודות השירות, כך שהנאשם יבצע עבודות שירות בהיקף של 6 שעות ולא של 8.5 שעות, כפי הקבוע בחוק, זאת על מנת שהנאשם יוכל להמשיך ולסעוד את בנו.

קיצור שעות העבודה

סעיף 51 ו(ב) לחוק העונשין, קובע כי:

"שבוע עבודה של עובד שירות יהיה בן חמישה ימי עבודה; מספר שעות העבודה ביום עבודה של עובד שירות יהיה שמונה שעות וחצי רצופות, ואולם רשאי בית המשפט או הממונה, במקרים חריגים בשל נסיבות מיוחדות של הנאשם או בהתאם לנהוג במקום עבודות השירות, לאשר ביצוע עבודות שירות בהיקף שעות יומי נמוך יותר, ובלבד שלא יפחת משש שעות עבודה ביום".

45. הנאשם נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות, לאחר שעבר בדיקה רפואית, ולאחר שנבחנו המסמכים שהגיש לממונה על עבודות השירות. לנאשם הובהרו במסגרת הריאיון התנאים והכללים לביצוע עבודות השירות, הוא הבינם והביע הסכמתו לבצעם על פי הדרישות ובמתכנת שהוסברה לו. עוד עולה מחוות הדעת שהנאשם ביטא מחויבות לעמוד בסדר היום ובכללי מסגרת עבודות השירות, ושלל "כל בעיה כלכלית או אחרת שתפגע בריצוי עבודות שירות בהתאם לכללים וברציפות".

על כך יש להוסיף שמהמסמכים השונים שהוצגו עולה שבנו של הנאשם נמצא במהלך היום במסגרת טיפולית חוץ ביתית, כאשר משמעות הדבר היא שבמשך שעות היום הנאשם אינו נדרש לטפל בו.

אשר על כן, הבקשה לקיצור שעות עבודות השירות דינה להידחות.

סוף דבר

46. לאחר שנתתי דעתי לכל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 8 חודשים אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות בבית אבות ברחוב הרב ניסים 17 באשדוד.

מאחר שהמועד לתחילת ריצוי עונש עבודות השירות חלף, יתייצב הנאשם ביום 1.5.2020 בשעה 08:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי הממונה על עבודות השירות, מפקדת מחוז דרום, כשהוא מצויד בתעודת זהות ובעותק של גזר הדין.

הנאשם מוזהר כי כל הפרה של תנאי עבודות השירות או אי עמידה בתנאי מקום ההשמה, יכול ותוביל להפקעה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי יתרת התקופה במתקן כליאה.

ב. מאסר למשך 10 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון, או עבירה לפי סימן י"ב לפרק ח' לחוק, להוציא סעיף 226 לחוק.

ג. מאסר למשך 4 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון או פשע.

ד. קנס כספי בסך 100,000 ₪ או 10 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.5.2020.

ה. הנאשם יתחייב להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מהיום מביצוע עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון, או עבירה לפי סימן י"ב לפרק ח' לחוק, להוציא סעיף 226 לחוק, וככל שיבצעה יהיה עליו לשלם סך של 20,000 ₪.

47. אני מורה על חילוט כל הכסף והנכסים שפורטו בסעיף 28 לעיל, להוציא סך של 200,000 ₪ שיושבו לידי הנאשם, ולמעט הנכס המפורט בפסקה 28(ג) לעיל. ביחס לנכס זה, הידוע כגוש חלקה 7121/35 בבת ים, אני מורה על חילוט מחצית הזכויות בלבד. מאחר שהנאשם ואשתו טרם השלימו את מלוא חובותיהם כלפי מוכר הנכס בהתאם לחוזה הרכישה, תבוא המדינה בנעליו של הנאשם ותפעל בעניין זה כפי הבנתה.

48. ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

49. המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

50. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ. הנאשם יפקיד את דרכונו, ככל שזה טרם הופקד, במזכירות בית המשפט, זאת עד ליום 2.3.2020.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ה' אדר תש"פ, 01 מרץ 2020, בנוכחות הצדדים.